

Секція: Філологічні науки

Ямшинська Наталія Валентинівна

викладач

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

м. Київ, Україна

ДІЛОВА АНГЛІЙСЬКА МОВА, ЯК ВАЖЛИВИЙ АСПЕКТ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО СПЕЦІАЛІСТА

В період інтенсивного економічного розвитку України виникає велика потреба у спеціалістах, які володіють не тільки високим рівнем професійних знань та навичок, а які здатні ефективно здійснювати співробітництво з іноземними партнерами. Знання іноземної мови відкриває широкі можливості для майбутнього спеціаліста побудувати успішну кар'єру в будь-якій індустрії не тільки працюючи в Україні, а і в міжнародних компаніях з представництвами за межами нашої країни. Іноземна мова є необхідною умовою для самореалізації та саморозвитку особистості. Зараз все більше людей звертаються до іноземних джерел для отримання необхідної інформації, яка міститься у фахових виданнях, що друкуються на іноземній мові.

В період глобалізації і бурхливого розвитку комерційних зв'язків з представниками торгових фірм і ділових кіл зарубіжних країн посилюється необхідність вивчати ділову англійську мову як мову міжнародного бізнес-спілкування з орієнтацією на її практичне володіння та застосування. В зв'язку з розширенням міжкультурних професійних контактів зростає потреба суспільства у фахівцях різних профілів, які володіють навичками і вміннями

іншомовного ділового спілкування, від яких очікують певні зразки поведінки [4, с. 29]. Майбутній фахівець повинен бути здатним здійснювати ефективну бізнес – комунікацію, беручи участь у зустрічах, переговорах, бізнес-презентаціях, що є невід’ємною частиною професійної роботи. У зв’язку з цим перед сучасними вузами ставиться завдання дати фахівцям мовну підготовку, адекватну вимогам сучасного економічно розвиненого суспільства; розвивати професійно-спрямовані комунікативні навички майбутніх фахівців, які дозволять їм успішно вести міжнародний бізнес, вільно спілкуючись іноземною мовою [3, с. 35].

Саме тому актуальним є викладання ділової англійської мови для студентів вищих начальних закладів, які повинні знати значення бізнес - термінології, грамотно використовувати її як під час спілкування, так і при роботі з документами. Розв’язання даної проблеми започатковано в роботах С. Андрушко, І. Богатцького, Н. Дюканової, А. Зелікмана, Н. Лук’янова, Н. Нікітіна, Г. Онуфрієнко [2].

Необхідність ознайомлення студентів саме з діловою англійською мовою викликала потребу ввести її окремим модулем у загальну програму з іноземної мови у вищих навчальних закладах немовного профілю. Аналіз робочих програм з дисципліни, методичних рекомендацій, розроблених посібників з курсу дає можливість сформулювати мету та основні завдання кредитного модулю «Ділова англійська мова»: навчання основам ділового спілкування в усній та письмовій формі у типових ситуаціях: знайомство, розмова по телефону, влаштування на роботу, ділова зустріч, відрядження, замовлення білетів та номерів в готелях, ресторан, магазин, у лікаря; вміння вести ділові перемовини, обговорення; складання та підписання контрактів; комерційна кореспонденція – лист, факс, телекс, електронна пошта; запит, замовлення, рекламації тощо. Основою навчальних матеріалів є тексти наукового та

ділового стилю. Метою даного курсу також є навчання студентів активному володінню іноземною мовою, тобто адекватному вмінню висловлювати свої думки іноземною мовою та розуміти думки, висловлені іноземною мовою; самостійно працювати з іноземною мовою після закінчення вузу.

З метою вивчення потреб студентів у вивченні ділової англійської мови в університеті при підготовці бакалаврів та магістрів технічних спеціальностей, нами було проведено опитування 34 студентів 4 та 5 курсів, по 17 студентів з кожного курсу відповідно.

Анкета для опитування містила 3 питання спрямованих на дослідження завдань, які студенти визначають пріоритетними при вивченні ділової іноземної мови, тем даного модулю, що представляють особливий інтерес для студентів та завдань, які викликають труднощі у студентів.

На перше питання анкети, яке звучало наступним чином - *Чи згодні ви, що ділова іноземної мови є обов'язковою складовою частиною вашої освітньої програми по підготовці бакалаврів (магістрів)*, переважна більшість, а саме 13 студентів 4 курсу і 11 студентів 5 курсу, визнали необхідність вивчення ділової англійської мови в рамках дисципліни «Іноземна мова». Погоджуючись з таким твердженням, студенти цілком справедливо вважають, що знання правил іншомовного спілкування, міжнародних норм написання ділової кореспонденції, вміння оформляти ділові папери та документацію підвищують їх конкурентоспроможність на ринку праці.

Друге питання анкети мало за мету дослідити пріоритетні для студентів практичні навички, які вони мають здобути при вивченні даного модулю. Студентам необхідно було вибрати одне із запропанованих завдань курсу, яке, на їхню думку, є найважливішим: *А) формування практичних навичок пошуку роботи, Б) формування практичних навичок складання резюме та проходження співбесіди (інтерв'ю) іноземною мовою, В) формування*

практичних навичок виступів на міжнародних наукових конференціях та друкування статей у фахових іноземних виданнях. Це питання покликано визначити над яким аспектом необхідно більше працювати в рамках даного модулю з метою вдосконалення професійно-орієнтованої підготовки майбутніх фахівців, формування у них основ ділового іншомовного спілкування, що забезпечує підвищення якості навчання майбутніх інженерів.

Графік 1

Як ми можемо бачити на графіку 1 відповіді студентів 4 та 5 курсів дещо різняться. Для студентів 4 курсу пріоритетними виявились формування практичних навичок пошуку роботи (8 студентів) та складання резюме, а також проходження співбесіди (інтерв'ю) іноземною мовою (6 студентів). Інші завдання, як пріоритетні, виділили студенти 5 курсу. Більшість (7 студентів) висловились за пункт 2 (складання резюме та проходження співбесіди (інтерв'ю) іноземною мовою та 6 студентів обрали пункт 3 (виступи на міжнародних наукових конференціях та друкування статей в іноземних виданнях). Для студентів 5 курсу важливим виявилось здобути навички виступів на міжнародних конференціях, та написання наукових статей. Безперечно, що ці види практичної реалізації ділової англійської мови дають можливість майбутнім фахівцям обмінюватись своїми знаннями, досвідом з

іншими молодими науковцями в своїй сфері і бути залученими до світової наукової спільноти.

Найскладнішими видами мовної ділової активності для студентів виявились виступи з підготовленими презентаціями (8 студентів 4 курсу) та розуміння, розпізнавати інформації в ході професійно-ділових обговорень (9 студентів 5 курсу).

Аналіз даних опитування має бути підґрунтям для удосконалення програм дисципліни іноземна мова та зосередження уваги викладачів на тих аспектах, які є важливими для студентів, які є найширшою категорією тих, хто вивчає ділову англійську мову.

Студентів потрібно розглядати як найважливішу категорію суб'єктів навчання, оскільки із загальнодержавної точки зору саме вони завтра утворять економічну та ділову еліту країни, увійдуть до числа тих, хто покликаний забезпечити їй гідне місце у світовому економічному співтоваристві. Отже, саме на цей контингент в першу чергу повинні бути спрямовані зусилля викладачів із метою підняти якість навчання англійської мови для ділового спілкування [1].

Література

1. Малюська З. В. Типові ситуації ділового спілкування для спеціалістів з економіки / З. В. Малюська. – Хмельницький, 2010. – С. 26-27.
2. Покорна Л. М. Ділова англійська мова, спрямована за фахом для спеціальності "правознавство" : зб. наукових праць. Педагогічні науки. Випуск 36. – Херсон: Видавництво ХДУ, 2004. – 359 с. – С. 276-279.
3. Сініцина В. В., Розвиток професійно-спрямованих комунікативних навичок студентів у процесі вивчення ділової англійської мови / В. В. Сініцина, Г. В. Піскурська. – Донецьк, 2009. – С. 35-37.

4. Соколова, Л.Н. Модульная организация учебного процесса по развитию умений иноязычного профессионально-делового общения: английский язык, технический вуз: автореф. дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.02 / Л.Н. Соколова; Тамб. гос. ун-т им. Г.Р. Державина. – Новочеркасск, 2007. – С. 27 – 56.